

Beste medeparochianen,
broeders en zusters,

Vorige week hoorden wij dat Jezus van zichzelf zei:
'Ik ben de Goede Herder.'
Ik vind dat altijd zo'n prachtig beeld:
Jezus als de Goede Herder.
En vandaag zegt Jezus over zichzelf:
'Ik ben de ware wijnstok.'

Maar ik denk dat dat een iets moeilijker beeld is:
Jezus als de ware wijnstok.
Want wat is dat eigenlijk een wijnstok?
Wel, een wijnstok is eigenlijk de stam van de druivenplant.
Echt de stam dus, de stok, de wijnstok.
En Jezus zegt dan dat Hij die stam is.
En aan die stam groeien allemaal hele kleine takjes
waaraan de druiven komen te hangen.
En wij zijn dan die takjes, die ranken.
En aan ons mogen dan die druiven gaan groeien.
En Jezus legt dan uit:
'Blijft in mij, dan blijf Ik in u.'
Want een los takje,
ja, daar kunnen geen druiven aan groeien.
Wij moeten dus vast blijven zitten
aan die wijnstok, die Jezus zelf is.

En vervolgens zegt Jezus dan:
'Los van Mij kunt gij niets.'
Nou, dat is nogal wat.
Eerlijk gezegd hebben wij, moderne mensen,
toch steeds meer het gevoel dat wij het geloof
eigenlijk niet meer zo nodig hebben.
Wij kunnen het toch allemaal zelf wel.
Oké, aan het begin van de coronacrisis,
zijn we allemaal wel even heel erg geschrokken.
Maar met de inzet van velen
lijken we er toch weer aardig boven op te komen.

Wat bedoelt Jezus dan toch met:
'Los van Mij kunt gij niets.'

Ik moest even aan een ander beeld denken.
Het luiden van een kerkklok.
U weet wel, vroeger had je van die lange touwen
waarmee je dan de kerkklokken kon laten luiden.
En dan zag je de koster met zijn hele gewicht
aan die touwen hangen.
En als je dan zo'n touw zou doorknippen,
nou dan gaat het luiden van die kerkklok
gewoon nog even door.
Zo'n kerkklok is zo'n groot gewicht,
dat stopt niet meteen.

Zo is het ook met de cultuur om ons heen.
Helaas zijn wij zijn steeds meer
de band met het geloof aan het kwijt raken.
En dat zie je niet alleen in onze cultuur,
maar dat zie je ook in onze politiek
en op allerlei andere terreinen.
Maar het blijft allemaal nog wel even goed gaan.
En tegelijk zie je toch ook zo hier en daar
wat verschijnselen, waarvan je denkt:
Maar hoe lang gaat dat dan nog goed?

Je ziet het bijvoorbeeld op tv aan de manier
waarop wij met elkaar omgaan.
Die wordt steeds ruwer en brutaler.
En het leven wordt ook steeds ingewikkelder.
En zo zie je dat we steeds meer los komen te staan
van onze eenvoudige christelijke normen en waarden.
Is dat wat Jezus bedoelt met:
'Los van Mij kunt gij niets?'

Maar wat is dat dan toch:
verbonden zijn met Christus?
Om als een takje verbonden te zijn met die wijnstok?

Welke sappen kunnen wij dan onttrekken
aan die wijnstok?

Hoe zien die sappen er dan uit,
die sappen die blijkbaar nodig zijn
om vruchten te kunnen voort te brengen,
mooie sappige druiven?

U weet dat ik graag preek over het verschil tussen
hoofd en hart.

Allereerst, met ons hoofd kunnen wij heel veel.

Maar waar het Jezus vooral toch om gaat, is:

Wat doen wij met ons hart?

Wij weten hoe wij ons hoofd kunnen ontwikkelen.

Scholen, opleidingen, trainingen, cursussen enzovoort.

Maar hoe kunnen wij ons hart ontwikkelen?

En wat is ons hart dan precies?

Mag ik u daar dan eens drie voorbeeldjes van geven.

Met ons hart kunnen wij aanvoelen dat God bestaat.

Weet u wat ik zo mooi vind!

Alle mensen hebben toch ergens het gevoel,

-of ze nu gelovig zijn of niet,-

dat er toch 'iets' meer is tussen hemel en aarde.

En dat komt omdat ieder mens toch

een hart heeft.

Een hart dat boven ons verstand uitgaat.

Een hart dat het bestaan van God

op een of andere manier kan aanvoelen.

Maar dat hart moet wel gevoed worden.

En wel met geestelijk voedsel.

Daarom gaat u bijvoorbeeld naar de kerk.

En daarom luisteren we naar Gods Woord, de Bijbel.

En daarom ontvangen we de Heilige Communie,
geestelijk voedsel voor ons hart.

Want als we dat allemaal niet zouden doen,

dan zou dat gevoel in ons hart dat God bestaat,

langzaam maar zeker kunnen afsterven.

En dan zouden wij als een takje worden
dat geen druiven meer voortbrengt
en wordt afgesneden van de wijnstok.
Nogmaals, ons hart heeft het vermogen om aan te voelen
dat God bestaat.
Maar het moet wel gevoed worden vanuit die wijnstok!

En ander voorbeeldje.
Diep in ons hart voelen wij nog wel aan
wat goed is of niet.
Vroeger noemde we dat ons 'geweten'.
Wij voelen aan dat het niet goed is
om iemand te doden.
Wij voelen aan dat het niet goed is
om iemand te bestelen.
Het zijn de tien geboden van God
die wij ook diep in ons hart kunnen aanvoelen.

Maar dat aanvoelen in ons hart
moet ook gevoed worden.
Anders kwijnt het langzaam maar zeker weg.
En je ziet helaas dan ook
dat steeds meer wetjes worden opgeheven.
Wetjes die eeuwen lang als heilig werden gezien,
en die nu zo maar worden opgeheven.

En dan mijn laatste voorbeeldje.
Wij hebben in ons hart ook zoiets als 'intuïtie'.
We kunnen niet alles beredeneren.
Soms moeten we ook op onze intuïtie afgaan.
Iemand kan heel mooi praten en toch voel je aan:
En toch klopt hier iets niet.
Dat is onze intuïtie.
Maar ook die moet je vormen.
Anders zou je intuïtie je ook kunnen misleiden.
Ook daarvoor heb je weer dat geestelijk voedsel nodig
voor je hart.

Ik hoop dat ik u met deze voorbeeldjes
heb mogen laten zien
wat Jezus bedoelt met:
'Los van Mij kunt gij niets.'
Als ons hart los komt te staan van de wijnstok,
die Jezus zelf is,
zal het langzaam maar zeker afsterven.
Daarom zegt Jezus:
'Blijft in Mij dan blijf Ik in u.'
'Los van mij kunt gij niets.'
Amen.